ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK
ដើម្បីកសិករនិងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម

គម្រោងអាជីវកម្ម
ចិញ្ចឹមមាន់បីសាសន៍

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃ
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម

ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៦

023 220 811
023 220 810
095 416 878
168, Street 7, Prek Leap Village, Sangkat Prek Leap, Khan Chroy Changva, Phnom Penh

មាតិកា

១- សេចក្តីផ្តើម ១
២-លក្ខណៈទូទៅ........ ១
៣-បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម ២
៣-១-ការជ្រើសរើសកូនមាន់មកចិញ្ចឹម........ ២
៣-២-ការសាងសង់រោង និងបរិវេណជុំវិញរោងមាន់ ២
៣-៣-ស្នូកទឹក និងការផ្តល់ទឹក........ ៤
៣-៤-ស្នូកចំណី និងការផ្តល់ចំណីអាហារ........ ៤
៣-៥-ការថែទាំ........ ៥
៣-៦-ការគ្រប់គ្រង និងការធ្វើអនាម័យ ៦
៣-៧-កម្មវិធីវ៉ាក់សាំងមាន់សាច់បីសាសន៍........ ៨
៤-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច........ ៨
៤-១-ចំណាយលើការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មដំបូង........ ៩
៤-២-គម្រោងចំណាយ-ចំណូលលម្អិត និងលទ្ធផល ៩
៤-៣-លទ្ធភាពចំណេញក្នុង១វគ្គ ដោយផ្អែកលើទិន្នាការតម្លៃ........ ១០
៥-හានិភ័យ វិធានការ និងអនុសាសន៍........ ១១
៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន........ ១២

១- សេចក្តីផ្តើម

ការចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍គឺជាមុខរបរកសិកម្មដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់នៅកម្ពុជា ដោយសារមាន់ប្រភេទនេះឆាប់ធំធាត់ មាឌធំ ធន់នឹងជំងឺ និងអាកាសធាតុ ព្រមទាំងមានសាច់ឆ្ងាញ់ដូចមាន់ស្រុក។ វាជាជម្រើសល្អសម្រាប់កសិករចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈគ្រួសារ ឬពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលដែលអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញសមល្មមទៅតាមរដូវកាល។

មុនចាប់ផ្តើមប្រកបរបរចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍ ទោះបីការចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈគ្រួសារក្តី កសិករគួរយល់ដឹងឱ្យបានច្បាស់នូវបច្ចេកទេសចិញ្ចឹម ជាពិសេសបច្ចេកទេសថ្មីៗដែលធន់នឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ដូចជា ការផ្តល់កម្តៅ ការជ្រើសរើសពូជ ការសាងសង់ទ្រុង ការផ្តល់ចំណី ការថែទាំ និងការការពារជាដើម ទើបអាចទទួលបានផលល្អ និងអាចជួយកាត់បន្ថយលើការចំណាយថ្លៃដើមចិញ្ចឹម។ មួយវិញទៀត ដើម្បីឱ្យការចិញ្ចឹមមាន់ទទួលបានទិន្នផលល្អ ប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ ត្រូវចាប់ផ្តើមពីកូនមាន់ដែលមានសុខភាពល្អ ចិញ្ចឹមហើយកូនមាន់ឆាប់ធំ ផ្តល់សាច់ច្រើន។

២-លក្ខណៈទូទៅ

មាន់សាច់បីសាសន៍ដែលកសិករនិយមចិញ្ចឹមមានលក្ខណៈសម្បត្តិដូចជា÷ លូតលាស់លឿន បម្លែងចំណីទៅជាសាច់បានល្អ (Feed Conversion Ratio ល្អ) សាច់ស្វិតរឹង រសជាតិឆ្ងាញ់សាកសមនឹងចំណង់ចំណូលចិត្តប្រជាជន និងទីផ្សារកម្ពុជា។ ពូជមាន់នេះអាចសម្របខ្លួនបានល្អនឹងអាកាសធាតុ សំណើម អត្រាស្លាប់ទាប ប្រសិនបើគ្រប់គ្រងបានត្រឹមត្រូវ រយៈពេលចិញ្ចឹមជាមធ្យម ៨-១០សប្តាហ៍ ទម្ងន់លក់ ១.២-១.៤ គក្រ/ក្បាល ។

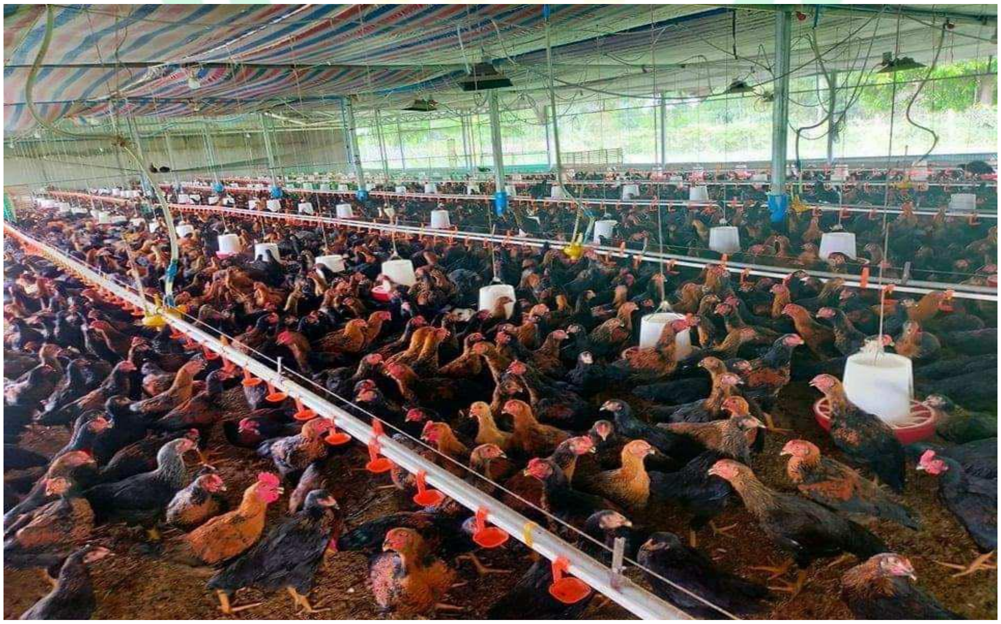

៣- បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម

៣-១-ការជ្រើសរើសកូនមាន់មកចិញ្ចឹម

ជ្រើសរើសកូនមាន់អាយុ ១ថ្ងៃមកចិញ្ចឹម ដែលមានទម្ងន់ស្តង់ដារ ៣៨ ទៅ ៥០ក្រាម កែវភ្នែកភ្លឺថ្លា មិនស្រអាប់ ពោះមានសភាពទន់ ជើងមូលរលោង ជើងរឹងមាំ មិនវៀច ឬខូចទ្រង់ទ្រាយ រោមទន់ភ្លឺរលោង មានសកម្មភាពរហ័ស ការចិញ្ចឹមកូនមាន់អាយុ ១ថ្ងៃ មានគុណសម្បត្តិដូចខាងក្រោម÷

គុណសម្បត្តិ÷

- កូនមាន់អាយុ ១ថ្ងៃអាចចិញ្ចឹមរាងកាយដោយខ្លួនឯងបាន ដោយប្រើនូវសារធាតុចិញ្ចឹមក្នុងខ្លួនពណ៌លឿងរបស់វា ដូច្នេះក្នុងរយៈពេល១ ឬ២ថ្ងៃ កូនមាន់មិនត្រូវការចំណី ឬទឹកក្នុងអំឡុងពេលដឹកជញ្ជូនយកទៅកន្លែងថ្មីទេ
- មានសមត្ថភាពបម្លែងចំណីទៅជាសាច់បានល្អ (FCR) ២.០ ទៅ ២.៤
- ធន់នឹងអាកាសធាតុក្នុងតំបន់បានល្អ
- ទិញចូលកូនមាន់អាយុ១ថ្ងៃ ងាយស្រួលរៀបចំកម្មវិធីវ៉ាក់សាំង ប្រកបដោយទំនុកចិត្ត។

លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់កូនមាន់ដែលត្រូវជ្រើសរើសយកមកចិញ្ចឹម÷

- មានអាយុដំណាលៗគ្នា ញាស់ក្នុងថ្ងៃតែមួយ
- មានទំហំ ទម្ងន់ និងពណ៌សម្បុរដូចគ្នាៗ
- មានរោមទន់ភ្លឺរលោង ជើងមូលរលោង មិនស្វិត
- មានកែវភ្នែកភ្លឺថ្លា សំឡេងច្បាស់ រហ័សរហួន ពុំមានលាមកស្អិតជាប់គូទ

៣-២-ការសាងសង់រោង និងបរិវេណជុំវិញរោងមាន់

រោងមាន់ត្រូវមានលក្ខណៈសមស្របមួយចំនួនដូចតទៅ÷

- រោងត្រូវសង់បែរមុខចេញពីទិសរបស់ខ្យល់ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យខ្យល់អាចចេញចូលបានល្អ
- ដីខ្ពស់ មិនលិចទឹក និងមានអគ្គិសនីគ្រប់គ្រាន់
- កម្រាលត្រូវធ្វើឱ្យទឹកអាចហូរចេញបាន ដើម្បីការពារកុំឱ្យសើម
- ឆ្ងាយពីផ្ទះរស់នៅ ២០ ទៅ ៣០ម៉ែត្រ និងឆ្ងាយពីភូមិផ្ទះប្រជាពលរដ្ឋផ្សេងៗ ៥០០ម៉ែត្រ

ក-ការធ្វើឱ្យខ្យល់ចេញចូល

រោងចិញ្ចឹមមាន់បែបពាណិជ្ជកម្មត្រូវសាងសង់រោងឱ្យខ្យល់ចេញចូលល្អ ឬដាក់កង្ហារ។

ខ-បរិវេណជុំវិញរោងចិញ្ចឹម

តម្រូវការទីធ្លាបរិវេណជុំវិញរោង ដើម្បីជាចន្លោះសុវត្ថិភាពការពារពីភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺដោយផ្ទាល់តាមរយៈឆ្មា ឆ្កែ កណ្ដុរ បក្សីស្រុក បក្សីព្រៃ ឬសត្វល្អិតផ្សេងៗ ដឹកនាំមេរោគមកពីប្រភពខាងក្រៅ។ ត្រូវសម្អាតស្មៅ និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗឱ្យស្អាត ដើម្បីលុបបំបាត់កន្លែងសំងំប្រភពមេរោគ និងដើម្បីមានខ្យល់អាចចេញចូលគ្រប់គ្រាន់។

គ-ការធ្វើទ្រុង

ត្រូវធ្វើរោងមាន់ដែលមានកម្ពស់ចន្លោះពី ២,៥ ទៅ ៣ម៉ែត្រ ចំណែកបណ្ដោយ និងទទឹង អាចសាងសងអាស្រ័យចំនួនមាន់ ហើយត្រូវសង់ទៅតាមគំរូប្លង់រោងចិញ្ចឹមមាន់។

ឃ-ដំបូល

ដំបូលសម្រាប់ការពារទឹកភ្លៀង អាចប្រើប្រាស់ស៊ីប្រូ ស្បូវ ស័ង្កសី ។ល។ នៅរដូវក្ដៅត្រូវធ្វើសំយ៉ាបរោង ដើម្បីការពារការជះកម្ដៅខ្លាំងពេក និងធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានពន្លឺថ្ងៃចូលគ្រប់គ្រាន់នៅរដូវរងារ។

ង-កម្រាល

ប្រភេទនៃកម្រាលប្រែប្រួលទៅតាមសណ្ឋានផ្សេងៗគ្នារួមមានកម្រាលផ្ទាល់ដីកម្ពស់ ៨ ទៅ១០ស.ម ស្ងួត ស្អាត មិនមានផ្សិត និងត្រូវប្តូរ ឬបន្ថែមអង្កាមឱ្យបានញឹកញាប់។

៣-៣-ស្នូកទឹក និងការផ្តល់ទឹក

-ត្រូវសម្អាតស្នូកទឹក និងមានទឹកត្រជាក់សម្រាប់មាន់ផឹកគ្រប់គ្រាន់ ជាទូទៅមាន់ត្រូវការផឹកទឹករៀងរាល់១៥-២០នាទីម្តង។ទឹកដែលផ្តល់ត្រូវមានអនាម័យ ស្នូកទឹកតម្រូវទៅតាមអាយុ និងកម្ពស់របស់មាន់។

-ទឹកមាននាទីសំខាន់ណាស់នៅក្នុងចំណីអាហាររបស់មាន់វាធ្វើឱ្យចំណីទន់ ដែលចូលរួមប្រតិកម្មអ៊ីដ្រូលីសសម្រាប់ការរំលាយអាហារ ដឹកជញ្ជូនសារជាតិពុលចេញទៅក្រៅសារពាង្គកាយ ជួយរក្សាសីតុណ្ហភាពក្នុងខ្លួន មាន់មិនអាចស៊ីចំណីតាមសេចក្តីត្រូវការបានទេ នៅពេលណាដែលវាពុំមានទឹកគ្រប់គ្រាន់ ជាហេតុធ្វើឱ្យមាន់លូតលាស់យឺត ផលិតកម្មថយចុះ ហើយងាយនឹងទទួលជំងឺ ។

តម្រូវការទឹកប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់មាន់

អាយុមាន់(សប្តាហ៍)	០-២	២-៥	៥-១០	១០-២០
បរិមាណ(លីត្រ/ថ្ងៃ)	៥-៤	៧-១០	១៥	១៨

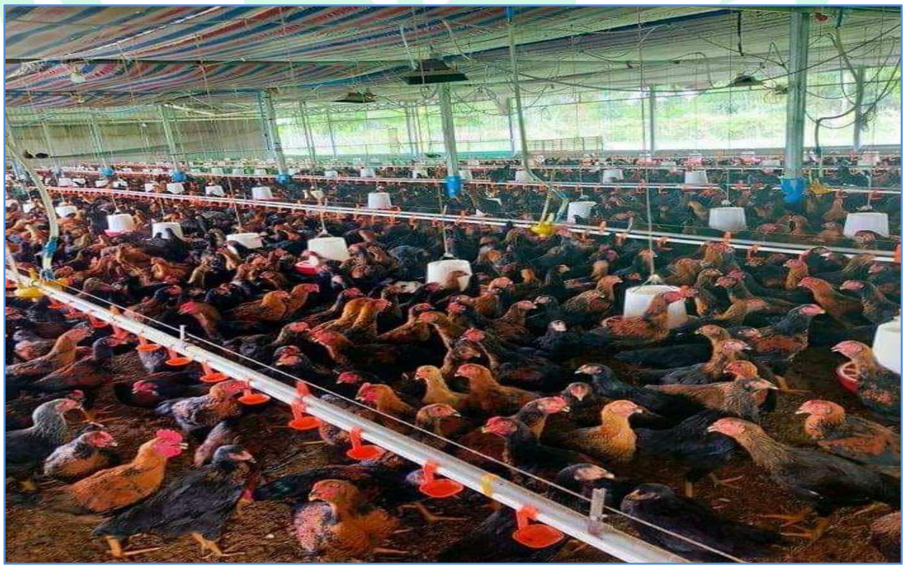

៣-៤- ស្នូកចំណី និងការផ្តល់ចំណីអាហារ

-ស្នូកចំណីមាន់អាចប្រើប្រាស់ស្នូកចំណីដែលទិញពីទីផ្សារ។ កសិករត្រូវដាក់ស្នូកចំណីរាយជាជួរឱ្យបានច្រើនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យមាន់ស៊ីចំណីបានក្នុងពេលជាមួយគ្នា មិនដូច្នេះទេមាន់អាចក្រិន ធំធាត់មិនស្មើគ្នា។ គម្លាតចន្លោះដែលគួរតម្រាប់ស្នូកសម្រាប់មាន់ត្រូវមានដង់ស៊ីតេ ៣០ ទៅ៤០ក្បាល/ស្នូក។

-តម្រូវការចំណីអាហារ ដើម្បីទទួលបានថាមពល និងសារធាតុចិញ្ចឹមសម្រាប់ការលូតលាស់ សារធាតុចិញ្ចឹមបានដែលផ្តល់ឱ្យបក្សីនូវថាមពល និងសមាសធាតុដែលវាត្រូវការសម្រាប់ការលូតលាស់ឆ្អឹង សាច់ ឈាម រោម និងស៊ុត។ តម្រូវការទាំងនោះមានរួមមាន ប្រូតេអ៊ីន ថាមពល សារធាតុខនិជ វីតាមីន និងទឹក ។

តម្រូវការសារធាតុចិញ្ចឹមសម្រាប់មាន់សាច់បីសាសន៍

សារធាតុ	អាយុ០-៣សប្តាហ៍	អាយុ៣-៦សប្តាហ៍	អាយុ៦-៨សប្តាហ៍
ប្រូតេអ៊ីន %	២១	២០	១៨
ថាមពល (Kcal/kg)	៣២០០	៣២០០	៣២០០
កាល់ស្យូម %	១	០,៩	០,៨
ផូស្វ័រ %	០,៤៥	០,៣៥	០,៣៥

៣-៥-ការថែទាំ

ក-កម្តៅ

កូនមាន់ត្រូវការកម្តៅ ខ្យល់បរិសុទ្ធ កម្រាលស្ងួត ចំណីអាហារ និងទឹកដែលមានគុណភាពល្អ។

អាយុមាន់	សីតុណ្ហភាព
០-១ សប្តាហ៍	៣៥ ℃
១-២ សប្តាហ៍	៣០ ℃
២-៣ សប្តាហ៍	២៦ ℃
៣-៤ សប្តាហ៍	២៣ ℃
៤សប្តាហ៍ ដល់លក់	២៣ ℃

ខ- ពន្លឺ

ផ្តល់ពន្លឺពី ១៨ ទៅ ២២ ម៉ោងសម្រាប់សប្តាហ៍ដំបូង។ បន្ទាប់មកកាត់បន្ថយពន្លឺមកត្រឹមតែ ១៦ ម៉ោងតាមរយៈពេលលូតលាស់ គន្លឹះមួយក្នុងការកាត់បន្ថយការខាតបង់ផលិតកម្មក្នុងកំឡុងអាកាសធាតុក្តៅ គឺការរៀបចំប្រព័ន្ធខ្យល់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

គ- សំណើម

តម្រូវការសំណើមរបស់មាន់

អាយុមាន់(សប្ដាហ៍)	០	១	២	៣	៤	៥
សំណើម(%)	៣០-៥៤	៤០-៦០	៤០-៦០	៤០-៦០	៥០-៧០	៥០-៧០

ឃ- ខ្យល់

ខ្យល់មានតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំកម្ដៅចេញពីក្នុងខ្លួនមាន់ ដែលលើសពីសេចក្ដីត្រូវការ ប៉ុន្តែវាក៏ជាមូលហេតុធ្វើឱ្យបក្សីបាត់បង់កម្ដៅពីក្នុងខ្លួនផងដែរ។ កាលណាខ្យល់បក់មិនគ្រប់គ្រាន់ វិខ្វះខាតបណ្ដាលឱ្យខ្វះអុកស៊ីសែន ព្រោះអុកស៊ីសែនសំបូរច្រើននៅក្នុងខ្យល់ ហើយបណ្ដាលឱ្យកើនឡើងនូវបរិមាណអាម៉ូញាក់ និងឧស្ម័នកាបូនិច ដែលបង្កជាផលប៉ះពាល់ដល់ការរំលាយអាហារ និងធ្វើឱ្យមាន់លូតលាស់យឺត បង្កើនការប្រឈមមុខនឹងជំងឺផ្សេងៗ ។

៣-៦-ការគ្រប់គ្រង និងការធ្វើអនាម័យ

ក- ការគ្រប់គ្រងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងរោង

ការធ្វើអនាម័យគឺជាកត្តាសំខាន់មួយ ដែលនាំឱ្យការចិញ្ចឹមមាន់ទទួលបានជោគជ័យ គួរតែធ្វើឡើងឱ្យបាន៣សប្ដាហ៍មុនការដាក់កូនមាន់ចិញ្ចឹម តាមរយៈការបោសសម្អាតបរិវេណចិញ្ចឹមទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ។ បន្ទាប់មកចាប់ផ្ដើមបាចកំបោរសម្លាប់ទុកចោលរយៈពេល ១សប្ដាហ៍ រួចហើយទើបធ្វើការលាងសម្អាតចេញឱ្យបានស្អាត និងបាញ់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគជុំវិញបរិវេណរោងចិញ្ចឹមឱ្យបាន ៤ថ្ងៃមុនពេលដាក់កូនមាន់ចិញ្ចឹម។ ចំពោះស្នូកទឹក និងស្នូកចំណី ត្រូវធ្វើការលាងសម្អាតឱ្យបានស្អាតយ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបាន ២ដងក្នុងមួយថ្ងៃ។ អង្កាមដែលត្រូវយកមកធ្វើជាកម្រាល ត្រូវក្រាលក្រោមពន្លឺ អំពូលអគ្គិសនីរយៈពេល២៤ម៉ោងមុនពេលយកកូនមាន់មកដាក់។ ការធ្វើដូច្នេះគឺដើម្បីឱ្យសីតុណ្ហភាពក្នុងរោងមានលក្ខណៈ សមស្របល្អជាមួយនឹងមជ្ឈដ្ឋានរស់នៅរបស់កូនមាន់។

ខ- ការរំងាប់មេរោគ

ការចិញ្ចឹមមាន់ឱ្យបានធំធាត់ និងជៀសវាងពីជំងឺផ្សេងៗដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការចិញ្ចឹមដោយពពួកមេរោគ ឬវីរុស។ ដូច្នេះត្រូវធ្វើការសម្លាប់មេរោគមុនពេលយកកូនមាន់មកដាក់ចិញ្ចឹម។

វិធានការណ៍មានដូចតទៅ÷

- បោសសម្អាតខាងក្នុង និងខាងក្រៅរោងដែលជាបរិវេណសម្រាប់ចិញ្ចឹម។
- កាប់ឆ្ការព្រៃដែលដុះនៅជុំវិញកន្លែងចិញ្ចឹមឱ្យបានស្អាត ដើម្បីឱ្យមានចរន្តខ្យល់ចេញចូលបានល្អ។
- នៅខាងមុខរោងមាន់ត្រង់ច្រកចេញចូល ត្រូវមានអាងតូចមួយដោយដាក់កំបោរ ឬថ្នាំសម្លាប់មេរោគលាយ ទឹកសម្រាប់ជ្រលក់ជើងមុនពេលចូលរោង។
- បាចកំបោរនៅក្នុងរោងចិញ្ចឹម និងនៅបរិវេណជុំវិញរោងមាន់រួចទុកចោលរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ បន្ទាប់មកត្រូវលាងឱ្យស្អាត។ ក្រាលអង្កាមបន្ទាប់មកបាញ់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគទៅលើអង្កាមរួចទុកចោលរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ មុនដាក់កូនមាន់។

គ- ការរៀបចំរោងមុនពេលដាក់កូនមាន់

មុនពេលយកកូនមាន់មកដល់ យើងត្រូវត្រៀមរៀបចំកន្លែងឱ្យរួចជាស្រេចសម្រាប់ដាក់កូនមាន់ សម្ភារដែលត្រូវប្រើដូចជា÷

- ប្រអប់ក្រដាស ឬបាវសម្រាប់ទប់ស្កាត់កម្តៅ
- រៀបចំចំណីទុកជាមុន មុនពេលដាក់កូនមាន់
- រៀបចំស្នូកទឹក និងស្នូកចំណី
- វ៉ាក់សាំង
- វីតាមីន និងអង់ទីប៊ីយ៉ូទិករៀបចំទុកដាក់ជាមុន
- អំពូលកម្តៅ ១០០ វ៉ាត់
- ធុងបាញ់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ

ឃ- ការធ្វើប្រព័ន្ធជីវៈសុវត្ថិភាព និងការការពារ

ការការពារគឺជាគន្លឹះសំខាន់នៃការទប់ស្កាត់ជំងឺទាំងឡាយរបស់មាន់ ជាទូទៅការការពារអាចសម្រេចបានយ៉ាងល្អប្រសើរដោយគោលការណ៍អនាម័យដែលត្រូវអនុវត្តមាន÷

-ហាមភ្ញៀវ (រួមទាំងអ្នកជិតខាង) បក្សីព្រៃ សត្វកកេរ ចូលទៅក្នុងរោងចិញ្ចឹមមាន់

-បន្ទាប់ពីការចូលមើលរោងមាន់អ្នកផ្សេង ត្រូវសម្អាតខ្លួនប្រាណ ផ្លាស់ប្តូរសម្លៀកបំពាក់ និងស្បែកជើងមុនចូលទៅក្នុងរោងមាន់

-ត្រូវយកក្រដាសឡាំងកខ្វក់ បាវចំណី និងវត្ថុណាដែលកខ្វក់ផ្សេងៗទៀតចេញពីរោងមាន់

-បង្កើតបែបបទ“ចូលទាំងអស់ ចេញទាំងអស់”ដើម្បីធ្វើឱ្យមានកន្លែងដាក់មាន់ទៅតាមអាយុដូចគ្នា។

-បើមានមាន់ងាប់ត្រូវនាំយកចេញពីក្នុងរោងជាប្រញាប់ ដោយយកទៅដុតចោល ឬកប់ឱ្យជ្រៅ។

៣-៧-កម្មវិធីវ៉ាក់សាំងមាន់សាច់បីសាសន៍

អាយុមាន់	ប្រភេទវ៉ាក់សាំង	ការការពារលើជំងឺ	ការប្រើប្រាស់	កម្រិតប្រើ
៣-៥ថ្ងៃ	ញ៉ូវកាស	ញ៉ូវកាស	បន្តក់ភ្នែកច្រមុះ ឬមាត់	១ដំណក់
១៤ថ្ងៃ	ហ្គូមបូរ៉ូ	ហ្គូមបូរ៉ូ	បន្តក់ភ្នែកឬលាយទឹក	១ដំណក់
២១ថ្ងៃ	H5N1+H9N2	ផ្តាសាយបក្សី	ចាក់សើរស្បែក	០.៣ម.ល
២៥ថ្ងៃ	ញ៉ូវកាស	ញ៉ូវកាស	បន្តក់ភ្នែកច្រមុះ ឬមាត់	១ដំណក់
៤៥ថ្ងៃ	អាសន្នរោគ	អាសន្នរោគ	ចាក់សាច់ដុំទ្រូង	០,២៥ សេសេ

៤-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍

កសិករ ÷ ភូមិដូង ឃុំភ្នំតូច ស្រុកសាមគ្គីមុនីជ័យ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ទំហំផ្ទៃដីចិញ្ចឹម ÷ ៥០ អា (៥,០០០ម៉ែត្រការ៉េ)

ចំនួនមាន់ចិញ្ចឹម ÷ ១២,០០០ ក្បាល

របៀបចិញ្ចឹម ÷ ចិញ្ចឹមក្នុងរោងមាន់ ផ្តល់វ៉ាក់សាំង ថ្នាំ វីតាមីន ទឹក និងចំណីសម្រេចក្រុមហ៊ុន

ចំនួនរោង ÷ រោងចំនួន១ (ទំហំ ១២ម៉ x៩០ម៉) ប្រក់ស័ង្កសី ដំបូល២ជាន់

ប្រភេទមាន់ ÷ ជាមាន់សាច់បីសាសន៍ មានស្បែកលឿង ជើងលឿងលាយខ្មៅ រោមពណ៌ត្រសក់ក្រហម និងខ្មៅ

ទិន្នផល ÷ មាន់អាយុ ៦០ថ្ងៃ, ទម្ងន់មាន់ដែលទទួលបានជាមធ្យម ១,៣គក្រ/ក្បាល

រយៈពេលចិញ្ចឹម ÷ ចិញ្ចឹមរយៈពេលចំនួន ៦០ថ្ងៃ(២ខែ) និងសម្អាតរោង សម្លាប់មេរោគចំនួន ៣០ថ្ងៃ (១ខែ)ក្នុង១ឆ្នាំអាចចិញ្ចឹមបាន ៤វគ្គ

តម្លៃ ÷ តម្លៃក្នុងតំបន់ចន្លោះពី ៧,០០០៛ ទៅ ១០,០០០៛/គក្រ និងអាចឡើងដល់ ១១,០០០៛/គក្រ នៅរដូវកាលចូលឆ្នាំចិន ឬបុណ្យទាន (តម្លៃគិតជាមធ្យម ៨ ៥០០៛ ក្នុង១គីឡូក្រាម)

ទីផ្សារ ÷កសិករលក់មាន់សាច់(រស់)ឱ្យឈ្មួញយកទៅចែកចាយបន្តនៅភ្នំពេញ ឬទីប្រជុំជនរោងចក្រនានា។

អត្រាបាត់បង់ ÷ អត្រាមាន់បាត់បង់មានចំនួន ៤%នៃចំនួនមាន់សរុប (ស្លាប់ចំនួន ៤៨០ក្បាល និងរស់ ១១,៥២០ក្បាល x ១,៣គក្រ/ក្បាល = ១៤ ៩៧៦ គក្រ)

៤-១-ចំណាយលើការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មដំបូង÷

ចំណាយវិនិយោគលើការរៀបចំរោងមាន់ អំពូល កម្តៅ និងសម្ភារៈផ្សេងៗ	ចំណាយលើការចិញ្ចឹម-ថែទាំ (ចំណី និងវ៉ាក់សាំង)	**ចំណាយសរុបពេលចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម**
224,480,000 រៀល	**105,048,400** រៀល	**329,528,400** រៀល

៤-២-គម្រោងចំណាយ-ចំណូលលម្អិត និងលទ្ធផល÷

បរិយាយ	**ឯកត្តា**	**ចំនួនឯកត្តា**	**តម្លៃ ១ឯកត្តា**	**ទឹកប្រាក់សរុប (៛)**	**ចំនួនសាររំលស់**	**ទឹកប្រាក់សរុប (៛)**
១-ចំណូលសរុប/(២ខែ)						**127,296,000**
ចំណូលពីការលក់មាន់	គក្រ	14,976	8,500	127,296,000		127,296,000
២-ចំណាយសរុប = ចំណាយប្រែប្រួល + ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ						**111,786,733**
២.ក.ចំណាយប្រែប្រួល						**105,048,400**
កូនមាន់សាច់បីសាសន៍	ក្បាល	12,000	2,600	31,200,000		31,200,000
ចំណីសម្រេច ១ថ្ងៃ-២១ថ្ងៃ	បាវ	549	54,600	29,975,400		29,975,400
ចំណីសម្រេច ២១ថ្ងៃ- លក់	បាវ	550	53,400	29,370,000		29,370,000
ថ្លៃអគ្គីសនី	គី.វ៉ាត់	1,100	730	803,000		803,000
ថ្នាំ និងវីតាមីន	គ.ក្រ	30	40,000	1,200,000		1,200,000
កម្រាល (អង្កាម)	តោន	5	100,000	500,000		500,000
វ៉ាក់សាំង	ក្បាល	12,000	500	6,000,000		6,000,000
កម្លាំងពលកម្ម	នាក់	2	2,000,000	4,000,000		4,000,000
ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ	ដប	20	100,000	2,000,000		2,000,000
២.ខ.ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ (ក្នុង២ខែ)				**224,480,000**		**6,738,333**
រោងមាន់ ទទឹង ១២ បណ្តោយ ៩០ រួមទាំងសម្ភារៈ	រោង	200,000,000	1	200,000,000	40	5,000,000

សំណាក់ព័ន្ធជុំវិញបរិមាណរោង	គ.ក្រ	50	30,000	1,500,000	30	50,000
ប្រព័ន្ធស្នូកទឹក និងសីទែនស្តុកទឹក	ចំនួន	5	4,000,000	20,000,000	20	1,000,000
ស្នូកចំណី	ចំនួន	500	5,000	2,500,000	12	208,333
អំពូលកម្តៅ	ចំនួន	120	4,000	480,000	1	480,000
៣-ចំណេញសរុប						**15,509,267**
ថ្លៃដើមចំណាយលើមាន់សាច់បីសាសន៍ ១គ.ក្រ= ការចំណាយសរុប/ទម្ងន់មាន់សរុប						**7,464**
ចំណេញលើមាន់សាច់បីសាសន៍ ១គ.ក្រ= តម្លៃមាន់លក់ចេញ(គ.ក្រ)-តម្លៃដើម(គ.ក្រ)						**1,036**
ចំណូលពីការលក់លាមក= លាមកមាន់ ៦០០បាវ X ៣,០០០៛/បាវ						**1,800,000**
ចំណេញសរុបក្នុងវគ្គ(២ខែ)= ចំណេញពីការលក់មាន់សាច់ + ចំណូលពីការលក់លាមក						**17,309,267**

៤-៣-លទ្ធភាពចំណេញក្នុង១វគ្គ ដោយផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ

ផ្អែកតាមនិន្នាការតម្លៃមាន់សាច់បីសាសន៍ កសិករអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញសមរម្យក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹមមាន់២ខែ/វគ្គ ដោយមានតម្លៃលក់ចន្លោះចាប់ពី ៧,០០០៛/គក្រ ដល់ ១០,០០០៛/គក្រ÷

តម្លៃលក់ ៛/គក្រ	ទិន្នផល គក្រ	ចំណូល		ចំណាយសរុប (៛)	ចំណេញ-ខាត	
		លាមក	សរុប(៛)		(៛)	ភាគរយ(%)
7,000	14,976	1,800,000	106,632,000	111,786,733	-5,154,733	-5%
7,500	14,976	1,800,000	114,120,000	111,786,733	2,333,267	2%
8,500	14,976	1,800,000	129,096,000	111,786,733	17,309,267	15%
9,000	14,976	1,800,000	136,584,000	111,786,733	24,797,267	22%
9,500	14,976	1,800,000	144,072,000	111,786,733	32,285,267	29%
10,000	14,976	1,800,000	151,560,000	111,786,733	39,773,267	36%
10,500	14,976	1,800,000	159,048,000	111,786,733	47,261,267	42%
11,000	14,976	1,800,000	166,536,000	111,786,733	54,749,267	49%

៥-ហានិភ័យ វិធានការ និងអនុសាសន៍÷

តាមរយៈនៃការចុះស្វែងយល់អាជីវកម្មនៅកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍នៅឃុំភ្នំតូច ស្រុកសាមគ្គីមុនីជ័យ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ឃើញថាការចិញ្ចឹមមាន់អាចជួបប្រទះនូវហានិភ័យមួយចំនួនជាយថាហេតុប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការផលិតកម្ម ដូចនេះកសិករចិញ្ចឹមមាន់គួររៀបចំផែនការជាក់លាក់ដើម្បីកាត់បន្ថយ ឬគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ហានិភ័យចម្បងៗក្នុងការចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍រួមមានដូចខាងក្រោម÷

ល.រ	ប្រភេទហានិភ័យ	ការពិពណ៌នាពីហានិភ័យ	វិធានការ និងអនុសាសន៍
១	ហានិភ័យផលិតកម្ម	ទិន្នផលដែលទទួលបានទាបជាងការរំពឹងទុកបណ្តាលមកពី÷ -កូនមាន់ពូជមិនសូវល្អ -អាកាសធាតុឡើងក្តៅខ្លាំងខុសពីធម្មតា -ដឹកជញ្ជូនយូរពេក -កូនមាន់ញីច្រើនពេក -ពុំមានកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងត្រឹមត្រូវ	-សិក្សាប្រវត្តិក្រុមហ៊ុនលក់កូនមាន់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ -ត្រូវរើសកូនមាន់ដែលមានសុខភាពល្អមានទំហំប៉ុនៗគ្នា មានរោមភ្លឺរលោង -បាតជើងមិនមានដំបៅ ដំណើររហ័សរហួន -សម្លេងឮច្បាស់ មិនស្អក -មានកែវភ្នែកភ្លឺថ្លា -តាមដានទម្ងន់មេបា និងប្រវត្តិដើមនៃការបង្កាត់ពូជ
		ចំណីក្រុមហ៊ុនថយចុះគុណភាព ឬជិតផុតកំណត់ ខ្វះខាតប្រភពទឹក និងអគ្គិសនី	-ស្វែងរកក្រុមហ៊ុនដែលធានាលើគុណភាពចំណីថេរ -រៀបចំអាងស្តុកទឹកឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងរក្សាអនាម័យទឹក -មានទឹកស្អាតសម្រាប់ផឹកគ្រប់គ្រាន់ជាប្រចាំ -ត្រូវមានប្រភពអគ្គិសនីដទៃទៀតសម្រាប់ប្រើបណ្តោះអាសន្ន
២	ហានិភ័យទីផ្សារ	លទ្ធភាពនៃការបាត់បង់ទីផ្សារ ឬតម្លៃដែលទទួលបានទាបជាងការរំពឹងទុកតម្លៃទីផ្សារមាន់សាច់ប្រែប្រួលមិនច្បាស់លាស់ពិសេសនៅរដូវសំបូរត្រីធម្មជាតិ	-មានលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់មាន់សាច់ច្បាស់លាស់ -ចុះកុងត្រាទិញលក់ ជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់ពូជ និងចំណី ឬក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗទៀត -ចងក្រងបណ្តុំអ្នកចិញ្ចឹមមាន់សាច់ដើម្បីមានបណ្តាញទីផ្សារច្រើន -លក់រាយក្នុងភូមិ និងតាមកម្មវិធីបុណ្យទានផ្សេងៗ

៣	**ហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ**	ការមិនមានសាច់ប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ទប់ទល់នឹងហេតុការណ៍កើតឡើងដោយចៃដន្យ ដូចជា៖ ខ្វះថវិកានៅក្នុងដំណើរការចិញ្ចឹម ពេលខ្លះត្រូវបង្ខំចិត្តលក់មាន់សាច់ពុំទាន់គ្រប់ទម្ងន់ក្នុងតម្លៃទាប	-ត្រូវមានផែនការអាជីវកម្មច្បាស់លាស់ -ត្រូវមានទុនបម្រុងក្រៅពីទុនវិនិយោគ -ត្រូវមានទុនដែលជាឥណទានមានអត្រាការប្រាក់ទាប
៤	**ហានិភ័យបរិស្ថាន**	ពេលមានសម្លេងរំខាន និងក្លិនស្អុយដល់អ្នកជិតខាង	-ត្រូវចិញ្ចឹមនៅក្នុងចម្ការ ឬឆ្ងាយផ្ទះប្រជាជនរស់នៅ -ត្រូវធ្វើអនាម័យជាប្រចាំ ទុកដាក់លាមកមាន់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងរៀបចំប្រព័ន្ធជីវសុវត្ថិភាព

៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៖

មាន់សាច់បីសាសន៍ជាបក្សីធំធាត់លឿន ឆាប់បានផលដោយប្រើរយៈពេលចិញ្ចឹមខ្លី(២ខែ) មានតម្លៃសមស្របទៅនឹងកម្រិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ អាចយកទៅកែច្នៃជាម្ហូបបានច្រើនមុខ មានអនាម័យ និងសុវត្ថិភាពខ្ពស់ក្នុងការបរិភោគ ព្រមទាំងមានទីផ្សារល្អទាំងបោះដុំ និងលក់រាយ។ តាមការចុះសិក្សាជាក់ស្តែងការចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍របស់កសិករនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ លើការចិញ្ចឹមមាន់ចំនួន ១២,០០០ក្បាល ដោយប្រើពេល២ខែ/វគ្គ ទទួលបានទម្ងន់ជាមធ្យម ១,៣គក្រ/ក្បាល ដោយចំណាយថ្លៃដើមផលិត ៧,៥៦៤រៀល/គក្រ អាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញប្រមាណ ១,០៣៦រៀល/គក្រ។ ក្នុង១វគ្គកសិករអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញជាង ១៧លានរៀល ប៉ុន្តែប្រាក់ចំណេញអាចលើស ឬតិចជាងនេះអាស្រ័យលើអត្រាបាត់បង់ និងតម្លៃលើទីផ្សារ។ ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ចំណេញច្រើន កសិករគួរគិតគូរលើកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចជា ការជ្រើសរើសកូនមាន់ពូជ ការថែទាំដោយធ្វើអនាម័យស្នូកទឹក ស្នូកចំណី គុណភាពចំណីសមស្របនឹងតម្លៃ ធ្វើកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងបានទៀងទាត់ និងមានទីផ្សារបោះដុំច្បាស់លាស់។

ប្រភពសិក្សាស្រាវជ្រាវ ÷

១. កសិករចិញ្ចឹមមាន់សាច់បីសាសន៍ នៅឃុំភ្នំតូច ស្រុកសាមគ្គីមុនីជ័យ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

២. ក្រឹស្នា, ក. (២០២២). Animal Nutrition. In animal Nutrition

៣. ចាន់ថន, ម. (២០២៤) ការអនុវត្តកសិដ្ឋានបសុបក្សីទំនើបប្រកបដោយសុវត្ថិភាព

៤. Pradeep. (2020, july 2020). Poultry =>A Comprehensive Guide to Broiler Management: Farm to Fork. Retrieved from nav farm: https://www.navfarm.com/blog/guide-to-broiler-management/

៥. Gregory Rich. (2022). Cage Hygiene in Birds. Retrieved from Cage Hygiene in Birds: https://vcacanada.com